

[Bertel Haarder]

lige så klart, at fag som oldtidskundskab og religion, litteraturhistorie, latin og sprogforståelse må komme i anden række. De fag kan som f.eks. i forsøgene på Gentofte stats-skole indgå i projekter, hvis det er muligt; og hvis de ikke kan indgå i projekter, så kan de udgå som irrelevante. Det er logisk og konsekvent, men dermed ødelægger man efter venstres mening det allervigtigste i gymnasieskolen. Man dyrker overfladen, det døgnaktuelle, man dyrker kommunikationen fremfor indholdet, og man forsømmer fordybelsen og den historiske dimension.

Professor ved lærerhøjskolen Torben Brostrøm sagde det helt rigtigt, da han i forbindelse med udarbejdelsen af modersmålsrapporten advarede det centrale uddannelsesråd mod »at se på begrebet dansk som kun et redskab, skønt det tillige er et indhold«. Han fremhævede, at »indholdet har at gøre med den eksisterende viden om det humane, og den viden er koncentreret til stede i digtning, i litteraturen, som er den vigtigste bestanddel af faget, omgivet af andre teksttyper«. Altså indholdet er det vigtigste og ikke dette, at faget dansk kan bruges som redskab til at lære folk at samarbejde og få noget at vide om samfundet osv. Det er at lade faget underkue af bihensigter. Vi skal fremhæve hovedhensigten, som er indholdet. Det er det væsentligt at få sagt.

Jeg tror i virkeligheden, ministeren udmærket forstår, hvad det er for et opgør, jeg er ude på her. Derfor vil jeg gerne appellere til ministerens bedre jeg. Jeg vil spørge hende: hvordan har grundtvigianerbarnet det egentlig i den åndløse ørken, som hun er ved at gøre ud af gymnasiet? Har hun ikke på noget tidspunkt efter rektortalen fået skruller? Føler hun ikke, at hun med den opdragelse og ballast, hun har fået, lader teknokraterne få alt for frit spil i det udstrakte ministerium?

Jeg ved godt, at socialdemokraterne for tiden taler om den demokratiske socialisme som gennemførelsen af demokratiet i alle samfundets lag, således også i skolen og dansktimerne og alle steder. Sådan skal partier jo sætte sig mål, og sådan skal de jo lave klicheer. Men skal det virkelig være undskyldningen for at gøre hele undervisningssektoren til en øvelsesplads for kommunikationsstudier og projektmageri? Er det den hellige hensigt, som legaliserer, at historie og

fremmedsprog gøres til samfundsfag, at dansk gøres til kommunikation, mens latin, oldtidskundskab, religion og filosofi gradvis forsvinder?

Kan ministeren da ikke se, at man på den måde ikke skaber kritiske mennesker, endsi-ge selvstændige mennesker. Man skaber måske mennesker, der er gode til at tilpasse sig, men er det overhovedet noget, der er værd at stræbe efter? Hvad nytter det, at vi kan kommunikere og arbejde sammen, hvis vi ikke har noget at give hinanden? Det må da være indholdet og ikke processerne, som er det afgørende i en skole for næsten voksne mennesker. Med K. E. Løgstrups ord: »Demokrati er ikke en livs- og verdensanskuelse. Det er en sikker måde at være uenige på«. Det skrev han i bladet Uddannelse, nr. 1, 1982.

Tænk over det igen, minister! Der må sidde en Jesper Fårekylning bag øret, som siger, at jeg ikke har uret i det hele. Gå hjem og sig til direktøren, at han burde fremme nogle forsøg, der tværtimod styrker de åndshistoriske elementer, sprogforståelsen, filosofien og naturvidenskaben! Det er et godt råd, det er et velment råd, venstre her giver.

Jeg tror ikke, jeg behøver at sige, at vi er meget glade for den dagsorden, det har været muligt at lave. Vi har selv været med til at lave den. Vi er glade for, at det radikale venstre er med i det syn, som ligger bag, og som ikke ligger så fjernt fra det, jeg her har udtalt.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Fru Eva Møller havde i sit indlæg en række bemærkninger: socialdemokratiet har ødelagt gymnasiet med sine tanker om, at det, nogle ikke kan lære, skal ingen lære; socialdemokratiet vil tvinge enhedsskolen ind i gymnasiet; socialdemokratiet har ødelagt samfundet og dermed også – hvad der er interessant i dag – gymnasiet med sin økonomiske politik, etc. etc.

Jeg begriber egentlig ikke, hvorfor fru Eva Møller har bedt om en redegørelse fra mig om gymnasiets forhold, når hun alligevel tilsyneladende overhovedet ikke hører efter, hvad der bliver sagt i den redegørelse, men bare står op umiddelbart efter, at jeg har talt, og synger den gamle vise aldeles upåvirket én gang til.